

NEV 2015: hoe hard zijn de maatregelen in het energieakkoord?

Ton van Dril

Den Haag
1-5-2015

www.ecn.nl/energieverkenning

Overzicht

- Resultaten domeingesprekken
- Conclusies betreffende hardheid (+SMARTheid)
- Berekening besparing en netto werkgelegenheid
- Beleid NEV 2015 t.o.v. NEV 2014

Context

- Uitvoeringsagenda Energieakkoord 2015
- Voorbereiding Nationale Energieverkenning 2015 (NEV)
- Monitoring Energieakkoord via BEN
- Domeingesprekken tussen de domeincoördinatoren, afspraaktrekkers, ECN/PBL beleidsexperts, RVO-monitoring experts. 1^e ronde maart, 2^e ronde april
- Focus op besparing en hernieuwbaar
- Momentopname

Waarschuwing vooraf

Dat een maatregel
SMART is zegt nog
niets over effect of
doelbereik!

Methode

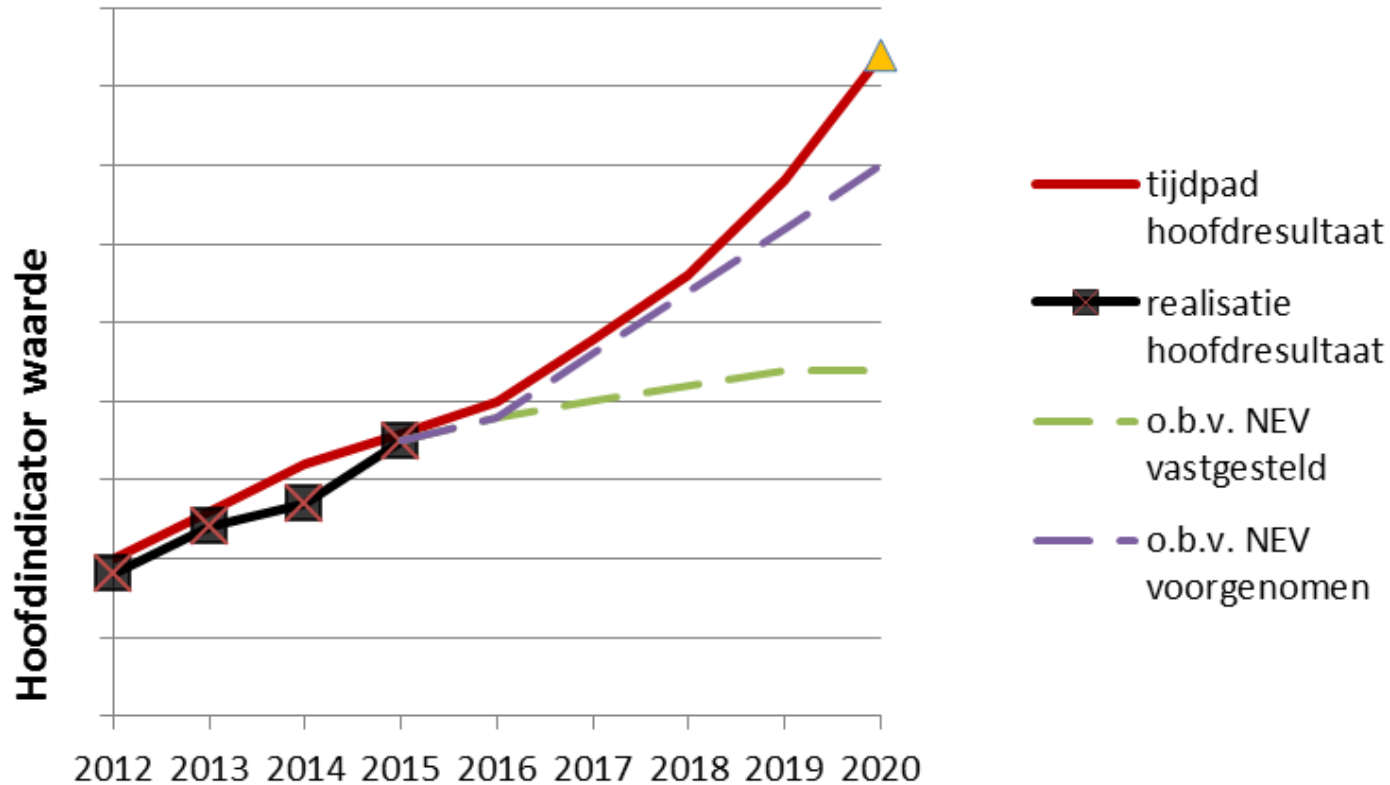
- Stap 1: welke acties zijn hard, concreet, doorrekenbaar?
- Stap 2: wat is de indicator (maatlat) die je voor je resultaat gebruikt?
- Stap 3: is de omrekening van die indicator naar het effect duidelijk?
- Stap 4: is er een tijdpad (planning) voor de verwachte resultaten?

Nog niet:

- Stap 5: leiden de geplande tijdpaden samen tot de gewenste doelen?
- Stap 6: wat is nu de verwachte ontwikkeling van de resultaten en effecten op basis van vastgestelde en voorgenomen acties? (NEV 2015)
- Stap 7: wat moet anders, wat zijn dan de mogelijkheden? (evaluatie 2016)

Opzet BEN

Beeld per sector

- Wat zijn de belangrijke maatregelen in relatie tot kwantificering in de NEV?
  - 1) Zijn ze concreet/hard/doorrekenbaar genoeg?
  - 2) Is er duidelijkheid over de indicatoren?
  - 3) Is er inzicht in de omrekenfactor naar PJ's?
  - 4) Is er een tijdpad uitgezet?

Duidelijk

Kan snel duidelijk worden

Niet duidelijk

Duidelijkheid over: (1)

	hardheid	indicator	effectiviteit	tijdpad
huurconvenant	[Dark Green Bar]			
stroomversnelling				
koop: ontzorging	[Dark Green Bar]	*	[Light Green Bar]	
koop: financiering		[Medium Green Bar]		
koop: bewustwording		[Dark Green Bar]		
utiliteitsbouw Wet Milieubeheer	[Dark Green Bar]	[Medium Green Bar]	[Dark Green Bar]	[Dark Green Bar]
utiliteitsbouw maatsch. vastgoed	[Light Green Bar]			
apparaten	[Medium Green Bar]	[Light Green Bar]	[Medium Green Bar]	[Medium Green Bar]
landbouw EBG-besparingssysteem	[Dark Green Bar]			
landbouw kas als energiebron				
industrie efficiency plannen	[Dark Green Bar]	[Light Green Bar]	[Light Green Bar]	
industrie een-op-een afspraken	[Light Green Bar]			

Duidelijkheid over: (2)

	hardheid	indicator	effectiviteit	tijdpad
energiesector+industrie: ETS				
energiesector: kolencentrales				
energiesector: warmte				
hernieuwbaar: wind op zee				
hernieuwbaar: wind op land				
hernieuwbaar: meestook				
hernieuwbaar: overig				

Duidelijkheid over: (3)

	hardheid	indicator	effectiviteit	tijdpad
verkeer: CO2-normen voor 2021				
verkeer: CO2-normen na 2021				
verkeer: fiscaal beleid staand				
verkeer: fiscaal beleid nieuw				
verkeer: bandencampagne				
verkeer: Het nieuwe rijden 3.0				
verkeer: IPO routekaart OV				
verkeer: actieplan fietsparkeren				
verkeer, BV: actieplan H2				
verkeer, BV: LNG scheepvaart				
verkeer: vervanging bestelauto's				
verkeer: green deals verkeer				

Aandachtspunten

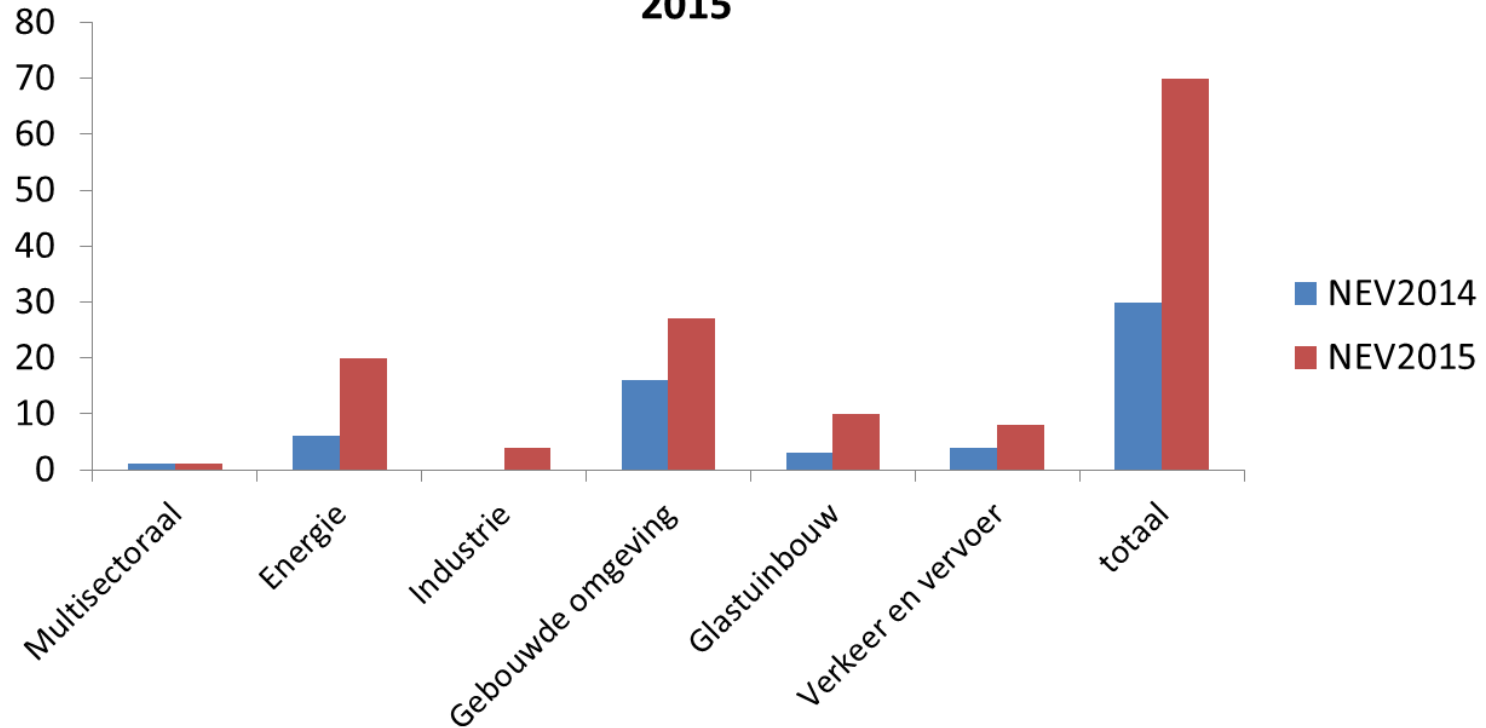

- Door verdere uitwerking zijn de acties voor overig hernieuwbaar concreter geworden. Wel is van sommige acties niet duidelijk of er overeenstemming over is in de BEA
- Gemeentelijke initiatieven voor de woningbouw worden nu door ECN geanalyseerd, dit vereist nog meer onderbouwing
- Kans: de woningwet vereist lokale afspraken tussen corporaties, gemeenten en huurdervertegenwoordiging. Afspraak gemiddeld label B is nodig voor halen convenant
- Normering apparaten en voertuigen: afspreken hoe dit valt onder het Energieakkoord

Meer acties meegenomen

Aantal EA-maatregelen meegenomen in de NEV van 2014 en 2015

Conclusies

- Belangrijke afspraken uit het Energieakkoord zijn nu hard, aantal meer dan verdubbeld
- De domeingesprekken hebben zowel bij de afspraaktrekkers als de instituten veel meer duidelijkheid opgeleverd
- De hardheid ontbreekt nog in enkele sectoren: o.a. bij de ontzorging voor koopwoningen en de 1 op 1 afspraken met MEE-bedrijven en de warmtevisie
- De tijdpaden ontbreken nog deels: de planning voor de uitvoering het Energieakkoord is dus nog niet rond
- De effectiviteit van een aantal ingezette acties is nog niet duidelijk

Berekening besparing en werkgelegenheid

Voor de berekening zijn er twee typen doelen van het Energieakkoord:

- Resultaat specifiek ten gevolge van de acties van het Energieakkoord: 100 PJ besparing; 15000 netto banen
- Resultaat van lopende ontwikkelingen samen met de acties van het Energieakkoord: 14% hernieuwbaar; 1,5% besparing

Specifiek het gevolg van EA

- Dan is een afbakening nodig van welke acties en beleid tot het energieakkoord behoren: het EA-pakket
- Voor het effect wordt een situatie “met EA-pakket” vergeleken met een situatie “zonder EA-pakket”
- De situatie “zonder” wordt het referentiescenario genoemd
- Het is een goede maat voor de werkelijke inspanning
- Mee- en tegenvallers uit de omgeving spelen een beperkte rol
- Resultaat bepalen vereist wel meer rekenwerk.

Referentie moet meebewegen

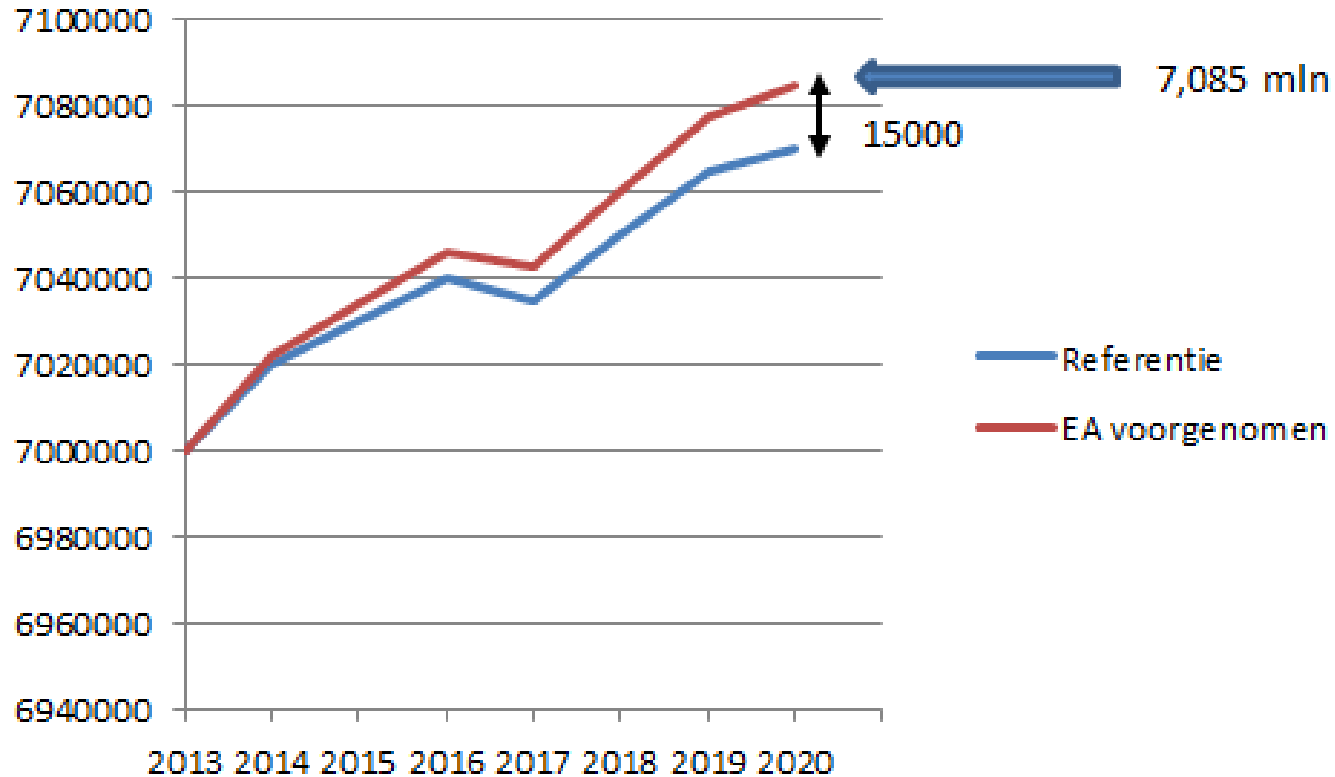

- Om in de komende jaren goed het effect het EA-pakket te kunnen bepalen volgt het referentiescenario de externe ontwikkelingen, zoals economische groei, brandstofprijzen en EU-beleid, zoals die ook in de ramingen zitten.
- Voor de doorrekening van 2013 is gebruik gemaakt van de geactualiseerde Referentieraming 2012 (PBL/ECN) aangepast voor kolenbelasting en lagere CO₂-prijzen
- Voor de NEV 2014 is geen referentie bepaald, dus ook geen doelbereik
- Voor de NEV 2015 wordt een referentie bepaald met de actuele verwachting van economische groei, brandstofprijzen en EU-beleid, maar zonder het EA-pakket

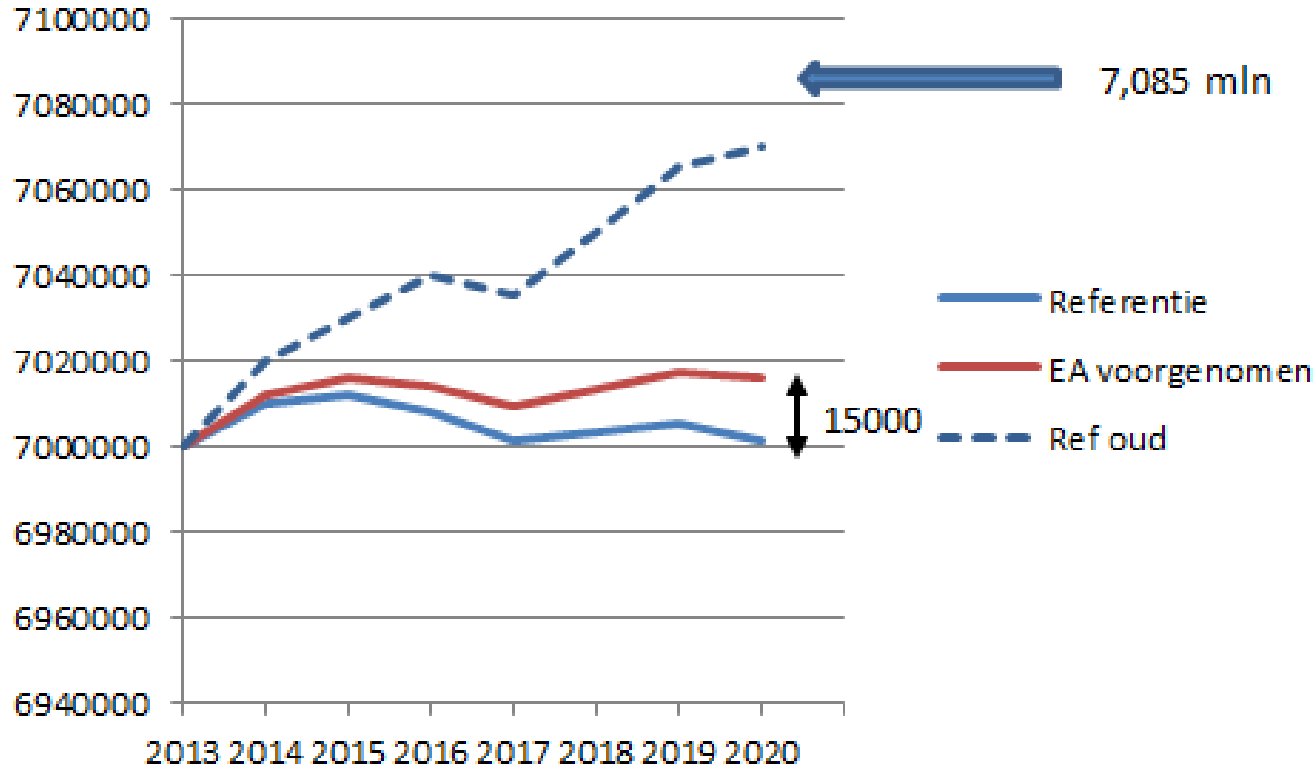

Berekening netto banen t=1

Berekening netto banen t=2

Werkgelegenheid: van bruto naar netto

- Wat blijft er over van de extra arbeidsjaren door bestedingen aan energiemaatregelen als de verdrongen bestedingen in mindering worden gebracht?
- Bestedingen aan (dure) hernieuwbare energie en energiebesparing leiden tot minder bestedingen in andere producten
- Maar het effect is niet nul, want:
  - Marktwerving kan verbeterd worden als het rendabel is
  - Exportlek kan verkleind worden
  - Verdringing bestedingen vindt pas in de toekomst plaats (SDE)

Hoe verder met de NEV 2015?

- We gaan nu rekenen!
- De NEV komt begin oktober uit
- Informatie loopt via het secretariaat, dat in de stuurgroep is vertegenwoordigd

Projectcoördinatie NEV 2015:

Schoots@ecn.nl